

Potencialitat de l'ús de productes no fustaners locals provinents dels boscos per a l'elaboració d'extractes vegetals, tanins i resines naturals de proximitat: producció i comercialització

01 Resum

La creació del present grup operatiu pretén avaluar la potencialitat de l'ús de nous productes no fustaners provinents d'arbres i arbustos dels boscos catalans que puguin ser aptes per a una indústria transformadora de primera i segona transformació centrada en processos per a usos alimentaris, cosmètics, tèxtils, etc.

Amb aquest objectiu s'han tingut en compte les possibles cadenes d'aprofitament i comercialització d'aquests productes, des del seu aprofitament o recol·lecció al bosc fins a la seva entrada a la indústria.

Així, el grup operatiu, d'una banda, respon a la necessitat del sector forestal a trobar nous productes amb un major valor afegit que puguin compensar les dificultats de la realització dels aprofitaments forestals del nostre país i, de l'altra, a la necessitat ja existent d'unes indústries que busquen aquest tipus de producte, ja sigui per aconseguir un proveïment de proximitat més fiable i sostenible, o per deixar de dependre de certes matèries primeres de síntesi química o derivades de la indústria del petroli.

02 Objectius

La creació del present grup operatiu té com a objectiu principal avaluar la potencialitat de l'ús de nous productes no fustaners provinents d'arbres i arbustos dels boscos que puguin proveir la indústria de primera i segona transformació per a usos alimentaris, cosmètics, tèxtils, etc.

El projecte s'ha desenvolupat en dues zones del territori català amb característiques de vegetació diferenciades, amb l'objectiu de definir nous procediments que es puguin replicar a d'altres zones, però ambdues situades en zones on el sector industrial hi té una forta presència: el Massís del Montnegre i el Corredor i la Serra de Llaberia.

La creació del grup operatiu pretén donar resposta als següents objectius específics:

- Identificar els productes forestals no fustaners interessants per a la indústria i les seves necessitats en relació amb les característiques del producte.
- Avaluar la quantitat i qualitat del recurs disponible en les dues zones d'estudi tenint en compte la gestió, extracció i permanència sostenible del recurs.
- Localitzar la demanda.
- Redactar bones pràctiques per definir i fomentar unes condicions de treball dignes, que cobreixin les necessitats i prioritats bàsiques.
- Estudiar possibles cadenes d'aprofitament i comercialització fomentant l'aprovisionament de proximitat i garantint la traçabilitat del producte en les diferents fases.

03 Conclusions

Del present grup operatiu se n'extreuen les següents conclusions:

- Hi ha diferents productes provinents del sector forestal, presents en certa abundància al Massís del Montnegre i el Corredor i la Serra de Llaberia, que poden ser interessants per a determinades indústries de primera i segona transformació.

- La indústria està en general interessada en poder incorporar en els seus processos productius matèries primeres provinents del sector forestal.
- Aquestes indústries són les dedicades als derivats de la resina dels pins, a la fabricació i comercialització d'extractes de plantes medicinals o nutricionals per al seu ús en alimentació, i als adobaments per a la indústria pelletera.
- Les matèries primeres d'interès identificades són:
 - Residus de poda (brancada), escorça i fusta
 - Gemmes de pins
 - Resines de pi blanc i marítim
 - Fulla de romaní
- Els nous aprofitaments plantejats en aquest grup operatiu conclouen la conveniència d'aprofundir en determinats aspectes mitjançant el desenvolupament de les següents **proves pilot**:
 - Prova pilot 1: Sistema d'aprofitament de brancada, escorça i fusta per a l'obtenció de tanins per adoberia
 - Prova pilot 2: Sistema d'aprofitament de gemmes de pins per a l'obtenció d'extractes per a complements alimentaris
 - Prova pilot 3: Recuperació d'antics conreus a Serra de Llaberia per l'establiment de matollars mediterranis amb domini del romaní i el seu aprofitament per a l'obtenció d'extractes per a complements alimentaris

04 Líder del Grup Operatiu

ENTITAT: Agrupació Forestal del Montengre i el Corredor SL

E-MAIL DE CONTACTE: xsolanes@montnegrecorredor.org

05 Àmbit/s temàtic/s d'aplicació

- Sistema de producció agrària
- Pràctica agrària
- Equipament i maquinària agrària
- Ramaderia i benestar animal
- Producció vegetal i horticultura
- Paisatge / Gestió del territori
- Control de plagues i malalties
- Fertilització i gestió dels nutrients
- Gestió del sòl
- Recursos genètics
- Silvicultura
- Gestió de l'aigua
- Clima i canvi climàtic
- Gestió energètica
- Gestió de residus i subproductes
- Gestió de la biodiversitat i del medi natural
- Qualitat alimentària / processament i nutrició
- Cadena de subministrament, màrqueting i consum
- Competitivitat i diversificació agrària i forestal
- General

06 Àmbit/s territorial/s d'aplicació

PROVINCIA/ES	COMARCA/QUES
Barcelona / Girona / Tarragona	Vallès Oriental, Maresme, Selva, Baix Camp, Priorat, Ribera d'Ebre

07 Difusió del projecte (publicacions, jornades, multimèdia, pàgina web...)

--

08 Altra informació del projecte

DATES DEL PROJECTE	PRESSUPOST APROVAT
Data d'inici (mes-any): setembre 2021	Pressupost total: 12.498,00€
Data final (mes-any): juny 2022	Finançament DACC: 5.699,09€
Estat actual: Executat	Finançament UE: 4.299,31€
	Finançament propi: 2.499,60€

Amb el finançament de:

Projecte finançat a través de l'Operació 16.01.01 (Cooperació per a la innovació) a través del Programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2022.

Ordre ARP/113/2021, de 20 de maig, per la qual s'aproven les bases reguladores dels ajuts a la cooperació per a la innovació a través del foment de la creació de grups operatius de l'Associació Europea per a la Innovació en matèria de productivitat i sostenibilitat agrícoles i la realització de projectes pilot innovadors per part d'aquests grups, i Resolució ARP/1660/2021, de 27 de maig, per la qual es convoquen els corresponents a 2021